

IFRS-tilinpäätösvalvonta 2018

Tiina Visakorpi, toimistopäällikkö

1 IFRS-valvonta vuonna 2018

2 IFRS-valvonnan painoalueet vuonna 2019

3 IFRS-valvonnan muita toimia vuonna 2019

4 ESEF – XBRL -raportointi

5 Tarkastusvaliokuntakysely

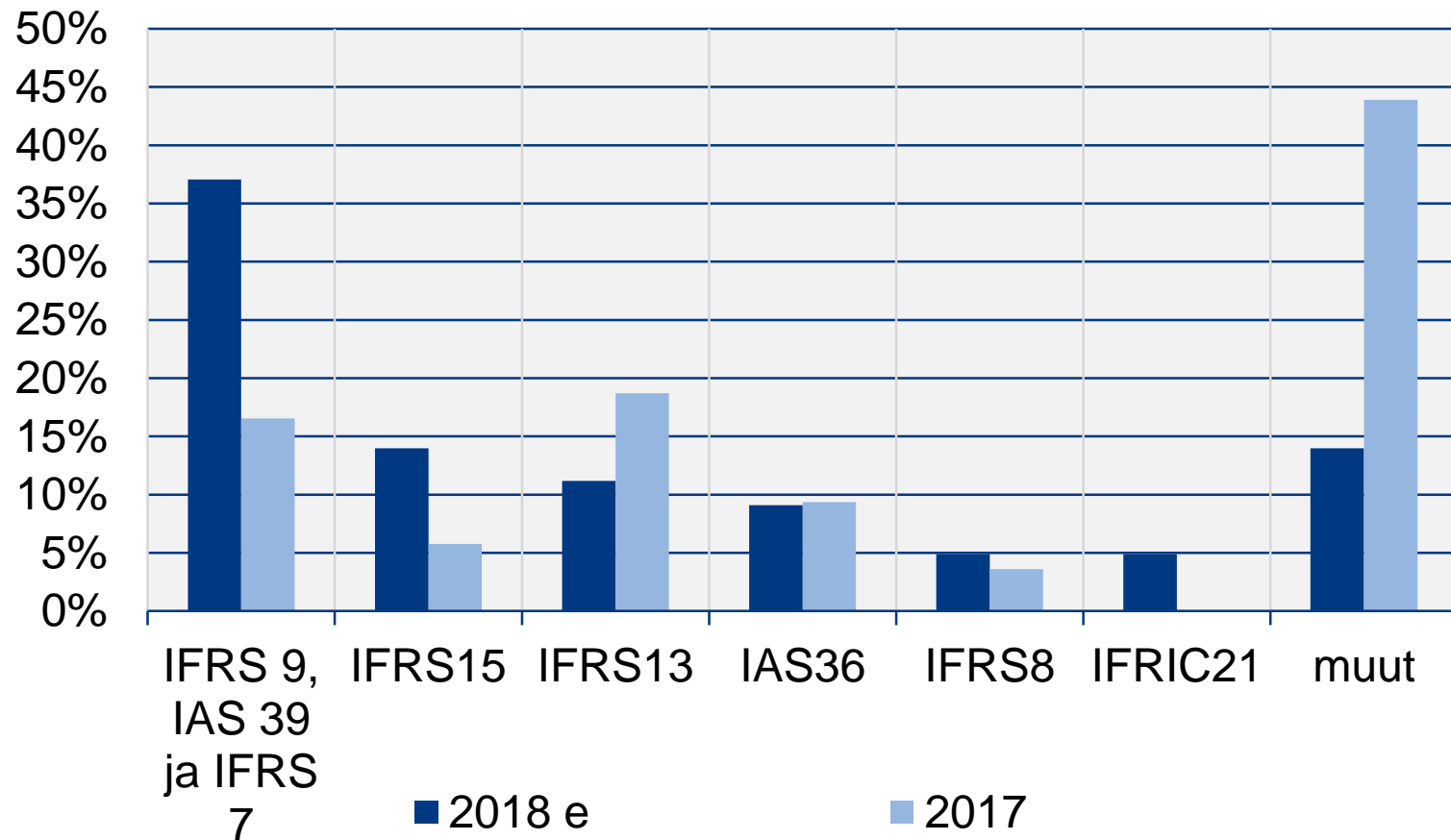
IFRS-valvonta vuonna 2018 – yhtiöiden lukumäärät

Valvonta	2018e	2017
Full review	20	15
Reagoiva valvonta	10	8
Esitteiden IFRS-valvonta	13	13

Teemaselvityksiä	2018e	2017
Selvitys IFRS 9:n käyttöönotosta	11	14
Selvitys IFRS 15:n siirtymätiedoista	30	79
Selvitys IFRS 16:n käyttöönoton vaikutustiedoista	13	
Selvitys vuosikertomusten rakenteesta ja tunnusluvuista tilinpäätöksissä	19	

Valvontahavaintojen kohdentuminen standardeittain (%)

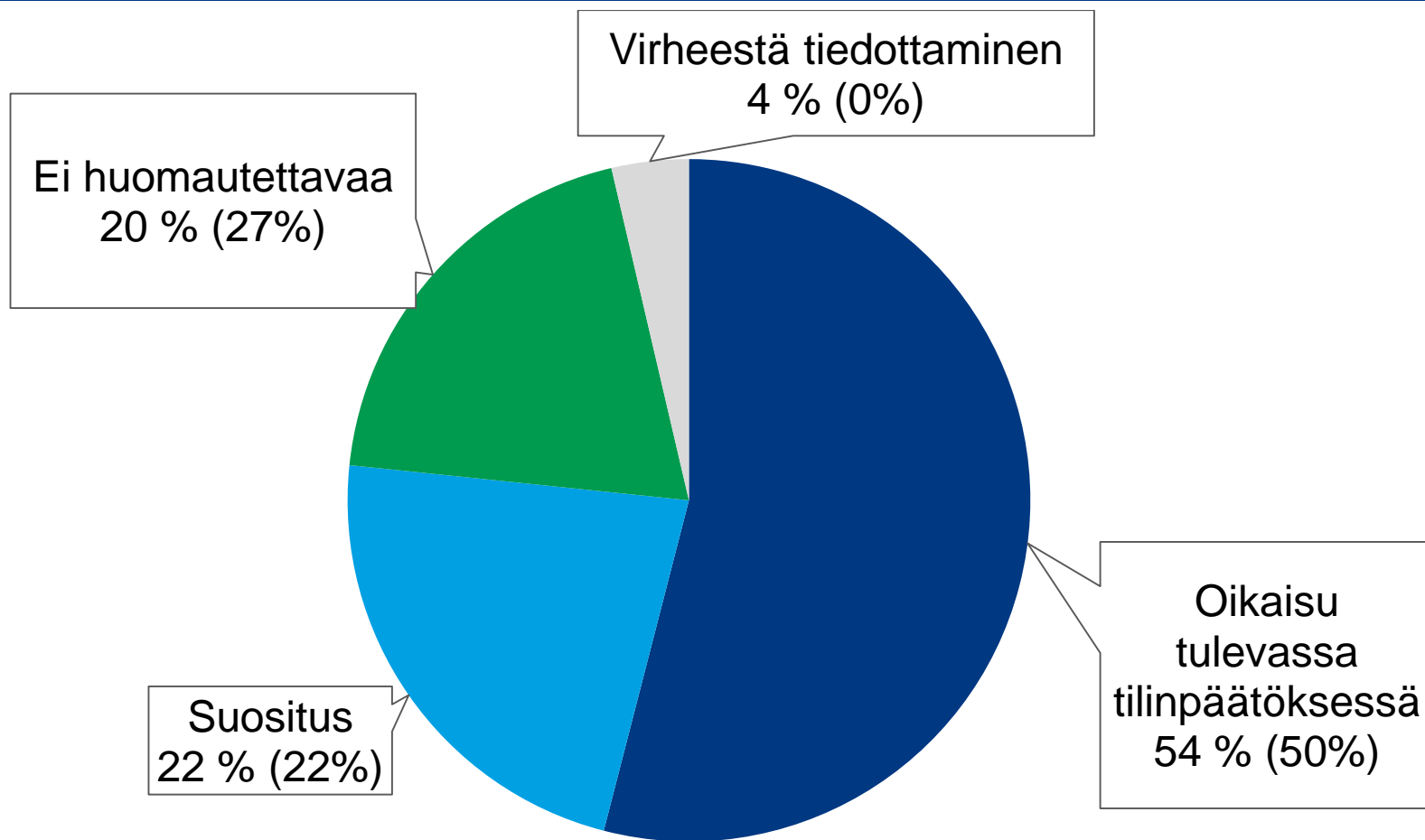
- Rahoituslaitosten IFRS 9:n soveltamisesta havainnot
 - Merkittävän luottoriskin kasvun (SICR) määrittäminen
 - Tekijät, jotka aiheuttavat rahoitusvaran siirtymisen arvonalentumismallin vaiheesta 1 vaiheeseen 2
 - Tulee sisältää kvantitatiivisia ja kvalitatiivisia indikaattoreita
 - Luottoriskin kasvu on määritetty suhteessa instrumentin alkuhetken luottoriskiin
 - Lainanhoitojouston (forbearance) määrittäminen yhdeksi ehdottomaksi SICR-indikaattoriksi (ns. backstop)
 - Arvonalennusten arviointiin käytettävät mallit ja malleissa käytettävien parametrien määrittäminen
 - Tulevaisuuteen suuntautuvan informaation huomioiminen SICR:n ja arvonalennusten määrittämisessä
 - Rahoitusinstrumenttien luokittelu

- Listayhtiöiden rahoitusinstrumenttien ja -riskien esittämisessä puutteita (IFRS 7)
 - Rahoitusvelkojen maturiteettijakauma
 - Valuutariskien esittäminen
 - Laatimisperiaatteet

- **IFRS 13 *Käyvän arvon määrittäminen***: arvostamiseen ja esittämiseen liittyviä havainnot
 - Havainnot kohdistuivat pääosin rahoitusinstrumentteihin
 - Arvostusmenetelmissä käytetyt syöttötiedot
 - Instrumenttien luokittelu käyvän arvon hierarkian tasoille ja niiden esittäminen
 - Käyvän arvon hierarkian tasolle 3 luokiteltujen instrumenttien liitetietovaatimukset
- **IAS 36 *Omaisuserien arvon alentuminen***
 - Havainnot terminaalikauden arvojen määrittämisestä sekä herkkyyksianalyysin esittämisestä
- **IFRIC 21 *Julkiset maksut*** koskee mm. kiinteistöveron suorittamisvelvollisuutta koskevaa velkaa: kiinteistön omistus 1.1.20XX ratkaisee velan kirjaamisajankohdan. Tulkinta ei ota kantaa tuloslaskelmakirjaukseen.
 - Fiva katsoi valvonnassaan, että vuotuinen kiinteistövero tulee lähtökohtaisesti kirjata kerralla kuluksi ensimmäisen vuosineljänneksellä

Yhtiöltä edellytettyjen toimenpiteiden jakautuminen yksittäisten valvontahavaintojen perusteella 2017 (2016)

Valvonnan tulokset julkaistaan vuosittain tilinpäätösvalvontaa koskevassa ESMA:n toimintakertomuksessa

https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma32-63-424_report_on_enforcement_activities_2017.pdf

- Noin 1 005 listayhtiön tilinpäätöstä tai osavuosikatsausta valvottu
- Toimenpiteisiin johti 328 valvontatapausta, mikä on 32 % läpikäydyistä yhtiöistä.

- Pääosin puutteita samoista aiheista kuin edellisvuosina, ts.
 - Tilinpäätöksen esittämisessä
 - Rahoitusvaroihin kuulumattomien omaisuuserien arvonalentumisissa
 - Rahoitusinstrumenttien kirjaamisissa
- ESMA:n painoalueiden valvonta johti 76 toimenpiteeseen (204 läpi käytyä tilinpäätöstä), jotka liittyivät erityisesti
 - Tilinpäätöksen esittämiseen
 - Rahoitusvelan ja oman pääoman määrittämiseen ja
 - IFRS 9:n käyttöönoton vaikutuksiin tilinpäätöksissä ja niistä annettuihin liitetietoihin

IFRS-valvonnan painoalueet vuonna 2019

ESMAN painoalueet – European Common Enforcement Priorities (ECEP)

- Uusien standardien soveltamiseen liittyviä kysymyksiä:
 - IFRS 15 *Myyntituotot asiakassopimuksista*
 - IFRS 9 *Rahoitusinstrumentit* soveltamiseen liittyviä kysymyksiä
- Liitetiedot IFRS 16:n käyttöönoton vaikutuksista tilinpäätöksiin
- Muuta huomioitavaa
 - Muun kuin taloudellisen tiedon raportointi
 - Tietyt aiheet ESMAN vaihtoehtoisia tunnuslukuja koskevien ohjeiden noudattamisessa
 - Brexitin mahdollinen vaikutus tilinpäätöksiin

https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma32-63-503_esma_european_common_enforcement_priorities_2018.pdf

- Muu kuin taloudellinen tieto
 - ESMA muistuttaa tilinpäätösdirektiivin 19. artiklan vaatimuksista tietojen läpinäkyvyydestä ainakin liittyen ympäristö-, yhteiskunta- ja henkilöstö asioihin, ihmisoikeuksiin ja anti-korruptioon
 - Muun kuin taloudellisen tiedon tulisi esittää relevanttia, olennaista ja yhtiökohtaista tietoa
 - Euroopan komission *Muiden kuin taloudellisten tietojen raportointia koskevat suuntaviivat* voivat auttaa liikkeeseenlaskijoita vaatimusten täyttävien tietojen esittämisessä.
 - ESMA käsittelee muun kuin taloudellisen tiedon osalta seuraavia aiheita:
 - Ympäristöasiat
 - Selostus mikäli ei jostakin seikasta ole toimintapolitiikkaa
 - Mittareiden (KPIs) selostukset

- Brexitin mahdollinen vaikutus tilinpäätöksiin
 - ESMA muistuttaa liikkeeseenlaskijoita seuraamaan Brexitin vaikutuksia sen toimintaan
 - ESMA toteaa, että tilanne voi selkeytyä ennen vuoden 2018 tilinpäätöksen julkaisua ja täten mm. Brexitin vaikutus toimintaan ja siihen liittyvät riskit ja arvioihin liittyvä epävarmuus tulisi esittää riittävän läpinäkyvästi liitetiedoissa

- Fiva aloittaa IFRS 17 *Vakuutus sopimukset* käyttöönoton seurannan ja arvioinnin. Ryhmien/konsernien, joissa myönnetään vakuutus sopimuksia, tulee soveltaa standardia 1.1.2022 lähtien
- Fivan pankkivalvonnan tuki IFRS 9:n soveltamiskysymyksissä
- IFRS 3 -valvonta merkittävien hankintojen yhteydessä
- Full review -valvonta IPOjen yhteydessä
- Kommunikointi tarkastusvaliokuntien kanssa:
 - Tarkastusvaliokuntakysely ja -tilaisuus yhteistyössä PRH:n kanssa
- PRH:n suorittama tilintarkastajien valvonta: tietojen vaihtoa ja yhteistyötä
 - Vaikutuksia myös tilintarkastuksen kohdeyhtiöihin
- Vuoropuhelu luottolaitosten ja vakuutusyhtiöiden tilintarkastajien kanssa

ESEF – XBRL -raportointi

ESEF (European Single Electronic Format) – yhteinen sähköinen raportointimuoto

- Tiedon jakaminen: 26.11.2018 ESEF-seminaari yhteistyössä Fivan, Aalto-yliopiston Real Time Economy ja XBRL Suomen konsortion kanssa <http://conference.rte.fi/program/>
- XBRL-merkit vuoden 2020 konsernitilinpäätösten päälaskelmiin, konserniliitetiedot block-merkintöinä vuoden 2022 tilinpäätöksiin
- iXBRL/XHTML-raportista tulee mahdollisesti TD:n mukainen pääasiallinen tilinpäätösasiakirja (ei enää pdf), joka tilinpäätösvalvojen valvonnassa
 - yhtiön vastuulla, ml. XBRL-merkit
 - ESEF:n soveltaminen jatkossa kenties valvonnan painoalue?
 - minkä tasoinen varmennus XBRL-merkeille? EU:n komissiolta tulossa tarkempaa tietoa Q2/2019.
- Taloudellisen informaation hyödyntämistavat muuttuvat ESEF:n myötä
- XBRL-merkityn tiedon laatu oltava hyvää, jotta analytiikka toimii sen pohjalta
- Helsingin Pörssi (Nasdaq) valmistelee järjestelmämuutoksia XBRL:llä merkityn tiedon vastaanottamiseksi ja saatavilla pitämiseksi

- ESEF – XBRL-raportointi listayhtiöille alkaen vuoden 2020 tilinpäätöksistä
http://www.finanssivalvonta.fi/fi/Listayhtiolle/IFRS/ESEF_XBRL/Pages/Default.aspx

(Fivan sivut uudistuvat joulukuussa 2018, linkki johtaa nykyisille sivuille)

Linkejä mm. ESMAn ja IASB:n sivuille sekä Suomen ESEF-seminaariin 26.11.2018:

- VIDEO TUTORIAL ON THE EUROPEAN SINGLE ELECTRONIC FORMAT:
 - <HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=IOG9ETFPAGH>
 - <https://www.esma.europa.eu/search/site/esef>
- ESEF-seminaari 26.11.2018 Otaniemessä: <http://conference.rte.fi/>
- Esitysmateriaalia eurooppalaisista ESEF-outreach-tilaisuuksista 2018: <https://www.esma.europa.eu/sections/european-single-electronic-format>
- ESMA julkaisi joulukuussa 2017 teknisen standardin luonnoksen (RTS), ESEF:iin liittyvän raportointimanuaalin ja muuta aiheeseen liittyvää materiaalia
<https://www.esma.europa.eu/policy-activities/corporate-disclosure/european-single-electronic-format>
- ESMA toteutti kesällä 2017 kenttätestin, jossa listayhtiöiden tilinpäätöksiä muunnettiin XBRL-muotoon. Kenttätestin tulokset ja XBRL:llä merkityt testitilinpäätökset löytyvät täältä: <https://www.esma.europa.eu/field-test-esef>
- IFRS-taksonomia:
<https://www.ifrs.org/issued-standards/ifrs-taxonomy/>
<https://www.ifrs.org/-/media/feature/resources-for/preparers/xbrl-using-the-ifrs-taxonomy-a-preparers-guide-december-2017.pdf>

ESMAlta tulossa lisää tutorial-videoita ja muuta ohjeistusta

Tarkastusvaliokuntakysely

Toiminta yleisen edun kannalta merkittävän yhteisön tilintarkastusta koskevana toimivaltaisena viranomaisena

- Fiva toimii toimivaltaisena viranomaisena tarkastusvaliokuntien toiminnan arvioinnissa ja seurannassa Euroopan unionin tilintarkastusasetuksen 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti asetuksen 27 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoiteussa tarkastusvaliokuntien toiminnan arvioinnissa ja seurannassa (Laki Finanssivalvonnasta 50 i §)
- Fiva arvioi yleisen edun kannalta merkittävien yhteisöjen tarkastusvaliokuntien toimintaa osana markkinoiden laadun ja kilpailun seurantaa (EU:n tilintarkastusasetus 27 artikla 1. c)
- Jäsenvaltioiden on varmistettava, että jokaisella yleisen edun kannalta merkittävällä yhteisöllä on tarkastusvaliokunta (EU:n tilintarkastusdirektiivi 39 artikla 1.)
- Mikäli tarkastusvaliokuntaa ei ole, koko hallitus hoitaa valiokunnan tehtävät tai ne osoitetaan jonkin muun toimielimen hoidettavaksi

Tarkastusvaliokunta edistää tilinpäätöksen ja tilintarkastuksen laatua

- Tarkastusvaliokunnalla syvällistä asiantuntemusta laskentatoimessa/ tilintarkastuksessa/ liiketoiminnassa
- Tarkastusvaliokunnan kriittinen ja riippumaton näkökanta
 - Tarkastusvaliokunnan jäsen ei saa osallistua yhtiön tai sen konsernitilinpäätökseen yhdisteltävän yhteisön tai säätiön päivittäiseen johtamiseen (OYL 6 luvun 16 c §)
 - Johdon harkinta ja arviot
- Tarkastusvaliokunta edistää luotettavaa hallintoa
- Tarkastusvaliokunnalla merkittävä rooli taloudellisen raportoinnin laadun parantamisessa ja ratkaiseva asema korkealaatuisen tilintarkastuksen varmistamisessa
 - Valvoo taloudellisen raportoinnin prosessia
 - Seuraa yhtiön sisäistä valvontaa/tarkastusta
 - Seuraa tilinpäätösraportoinnin prosessia
 - Valmistelee tilintarkastajan valintaa
 - Seuraa tilintarkastuksen suorittamista
 - Valvoo tilintarkastajan/tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta, erityisesti näiden yhteisölle tarjoamien muiden palvelujen kuin tilintarkastuspalvelujen osalta

- Kyselyä koordinoi Committee of European Auditing Oversight Bodies (CEAOB)
- Kyselyn toteuttavat CEOB:n jäseninä olevat kansalliset valvontaviranomaiset
- Kyselyn kohderyhmä on yleisen edun kannalta merkittävät yhteisöt
 - Suomessa vastaajat muodostavat laajan otoksen suomalaisista PIE-yhteisöistä
- Kyselyn tarkoitus on kartoittaa tarkastusvaliokuntien nykyistä toimintaa Euroopassa ja pohjustaa EU:n tilintarkastussäätelyn toimeenpanoa
- Kysely auttaa Fivaa täyttämään lakisääteisen valvontavelvoitteensa
- Kysely myös auttaa tarkastusvaliokuntaa arvioimaan ja kehittämään omaa toimintaansa
- Kyselylomakkeessa on 35 CEOB:n kehittämää vakiokysymystä
 - Kansalliset toimivaltaiset viranomaiset voivat lisätä kyselyyn oman työnsä kannalta tärkeitä lisäkysymyksiä

- Fiva ja Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastusvalvonta toteuttavat kyselyn yhteistyönä joulukuussa 2018
- Kysely toteutetaan Suomessa sähköisenä kyselynä
- Suurimpaan osaan kysymyksistä voidaan vastata valitsemalla sopivin vastausvaihtoehto (lisäselvitysten antaminen mahdollista)
- Kyselyyn tulee vastata viimeistään maaliskuun 2019 aikana
- Saadut tiedot ovat luottamuksellisia
- CEAOB:lle lähetetään vain saatujen vastausten perusteella tehty yhteenveto, jossa ei ole yksittäisten vastaajien tietoja
- CEAOB kokoaa ja julkaisee vuonna 2019 yhteenvedon eri maiden valvojien lähettämistä tiedoista
- Fiva ja Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastusvalvonta järjestävät vuonna 2019 tilaisuuden tarkastusvaliokunnille

www.youtube.com: Mitä IFRS-valvonta tarkoittaa listayhtiöille?

Mitä IFRS-valvonta tarkoittaa listayhtiöille?

FINANSSIVALVONTA
FINANSINSPEKTIONEN
FINANCIAL SUPERVISORY AUTHORITY

0:06 / 3:59

IFRS-valvontaprosessi

ESMAN ohjeet tilinpäätöstietojen valvonnasta

Finanssivalvonta | Mitä IFRS-valvonta tarkoittaa listayhtiöille?

0:47 / 3:59

Valvojan valtuudet on kirjattu lakiin

Laki Finrossiivonvalvonnasta, 1 luvun 2 §. Tarkastusvalvontaa koskevat toimenpiteet voidaan toteuttaa myös muilla tavoin, jos se on tarpeen ja muulla tavoin sallittua. Finanssivalvonta edistää lisäksi tyvien menettelytapojen noudattamista finanssimarkkinoilla eikä yksin toimintaa finanssimarkkinoilla. Lainsäädännön säätämisenä toteuttamiseksi Finanssivalvonta; 7 b) valvoo tilintarkastajia siten kuin tilintarkastajain (1141/2015) 9 luvun 2 §:ssä säädetään.

Finanssivalvonta | Mitä IFRS-valvonta tarkoittaa listayhtiöille?

0:38 / 3:59

Lopetuskirje päättää valvonnan

Finanssivalvonta | Mitä IFRS-valvonta tarkoittaa listayhtiöille?

2:59 / 3:59